

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., a JUDr. Miroslavy Honusové ve věci

žalobkyně:

I. L.

zastoupená advokátem Mgr. Danielem Grimmem

sídlem Janáčkova 1089/20, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému:

Krajský úřad Moravskoslezského kraje

sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 29.10.2019 č.j. MSK 142939/2019, ve věci
přezkoumání výsledku dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhala přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž byl potvrzen výsledek dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky, konané formou písemné práce ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura, kterou žalobkyně konala dne 3. 9. 2019 ve Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické v Ostravě.
2. Žalobkyně uvedla, že získala 11 bodů, přičemž pro úspěšné vykonání dílčí zkoušky bylo nutno dosáhnout alespoň 12 bodů z 30 možných. Podle žalobkyně nebylo při hodnocení dostatečně zohledněno doporučení školského poradenského zařízení ohledně jejího handicapu – dyslexie, dysortografie a anticipační úzkosti s náznaky paniky.
3. Žalobkyně si vybrala jako úkol zpracovat vypravování o tom, jak mohlo vzniknout přísloví „Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá“. Nesouhlasila s tím, jak žalovaný hodnotil kritérium 1A (Téma, obsah) – podle žalobkyně ze zadání nevyplývalo, že se má jednat o příběh z minulosti. Jeho zasazení do přítomnosti je přípustnou autorskou licencí, nikoli nepochopením zadání. Toto přísloví vyjadřuje podle žalobkyně zkušenost, že kdo jiným úmyslně škodí, sám pocítí negativní důsledky svého jednání. Výklad nelze omezovat jen na to, že se takový člověk sám zamotá do svých intrik. Ke kritériu 1B (Komunikační situace, slohový útvar) uvedl žalovaný, že v práci převažuje dějový popis, příběh není dynamický, negraduje, rozuzlení je banální. Podle žalobkyně však žalovaný neuvedl konkrétní argumentaci pro své závěry, jedná se o ničím nepodložená tvrzení subjektivního charakteru, rozhodnutí je nepřezkoumatelné.
4. K hodnocení kritérií 2A (Pravopis, tvarosloví a slovtvorba) a 2B (Lexikum) žalobkyně namítla, že její symptomy byly sice zohledněny přidáním 1 bodu, avšak nebylo zohledněno další doporučení poradenského zařízení, totiž tolerovat výskyt určitých přesně vymezených chyb. Hodnotitel by měl podle žalobkyně nejprve posoudit u každé chyby, zda se jedná o důsledek poruchy, a následně k chybě přihlédnout nebo nepřihlédnout.
5. K hodnocení kritérií 3A a 3B (Syntaktická a kompoziční stavba textu) žalobkyně namítla, že žalovaný nevysvětlil, v čem konkrétně spatřuje tvrzené nedostatky, odůvodnění je nepřezkoumatelné.
6. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že se v souladu se zákonem zabýval správností postupu hodnotitele, sám práci věcně nehodnotil, neboť to je činnost odborná. Ke kritériu 1A zdůraznil z textu zadání, že přísloví odráží cenné zkušenosti našich předků – tímto slovem jsou v běžné řeči označovány zpravidla již nežijící generace prarodičů a starších osob. Způsob, jakým žalobkyně vyložila dané přísloví, odpovídá více jiným příslovím, např. „Jak zaseješ, tak sklidiš“. Žalovaný dále podrobně popsal hodnocení práce u žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, s tím, že postup hodnocení a jeho výsledky u žalobkyně považuje za správné. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č.150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

8. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobkyně dne 3. 9. 2019 napsala práci ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura. Dne 27. 9. 2019 požádala žalovaného o přezkoumání výsledku této dílčí zkoušky, když hodnocení bylo podle ní nepřiměřeně tvrdé. Žalobkyně se pokusila uspět u maturity již podeváté, v minulosti vždy neuspěla z matematiky, tentokrát poprvé ve slohu. Žalovaný požádal o součinnost Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání (dále také „Centrum“), to vypracovalo oponentní posouzení, doplněné k námitkám žalobkyně podrobným komentářem. Žalovaný rozhodl ve věci dne 29. 10. 2019, kdy potvrdil výsledek dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně popsal právní rámec hodnocení (zejména ustanovení zákona 561/2004 Sb., v rozhodném znění – dále jen „školský zákon“ a obsah kritérií zveřejněných ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – dále jen „ministerstvo“), konkrétní skutkové okolnosti (včetně obsahu doporučení týkajícího se žalobkyně) a hodnocení práce žalobkyně hodnotitelem a Centrem, načež se k věci podrobně vyjádřil sám.
9. Předmětem soudního přezkumu je zákonnost hodnocení maturitní práce z českého jazyka, a to u žákyně se speciálními vzdělávacími potřebami. Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně byla podle doporučení zařazena do kategorie a skupiny SPUO-1, takže v souladu s vyhláškou č. 177/2009 Sb. jí byl navýšen časový limit o 25% a měla možnost využít kompenzační pomůcku (slovník spisovné češtiny). Podle bodu 5 přílohy 3 k citované vyhlášce jsou kritéria hodnocení výsledků zkoušek žáků s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky shodná s kritérii hodnocení intaktních žáků. Výjimku představují úpravy kritérií pro hodnocení písemné práce a ústní zkoušky u některých skupin žáků s přiznaným uzpůsobením podmínek konání maturitní zkoušky (dle vyjádření školského poradenského zařízení a metodického pokynu Centra). Jak vyplývá ze sdělení ministerstva ze dne 20. 3. 2019 a jeho přílohy (dále jen „kritéria“), odlišná úprava hodnocení byla konkretizována pro žáky kategorie SP3, netýká se proto žalobkyně. U žalobkyně bylo tedy správně postupováno podle kritérií a bodové škály jako u žáků nepostižených (slovy vyhlášky intaktních), s přihlédnutím k symptomům uvedeným v doporučení. Jak vyplývá ze správního spisu, pokud jsou v doporučení uvedeny symptomy týkající se některého z kritérií, hodnocení daného kritéria se navyšuje o 1 bod (může se týkat jen kritérií 2A, 2B, 3A a 3B).
10. Nejprve k hodnocení podle kritérií 1A a 1B. Jak vyplývá z obsahu správního spisu, žalobkyně si vybrala zadání 4, uvozené slovy „A proto se říká, že...“, s výchozím textem: „Příslaví – krátká, a přesto výstižná slovní spojení, v nichž se odráží cenné zkušenosti našich předků. Jaké příhody asi mohly být inspirací pro vznik některého z následujících přísloví?“ Žalobkyně zvolila přísloví „Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá“. Téma mělo být zpracováno jako vypravování. Práce, kterou žalobkyně napsala, je – ve stručnosti – o zloději, který se neúspěšně pokusil okrást stařenku o tašku s nákupem, a při útěku před místními kluky mu spadl mobil do bažiny. Práce byla ohodnocena co do tématu, obsahu (1A) jedním bodem (na škále 0-5). Žalobkyni bylo vytýkáno – ve stručnosti – že příběh měl být zasazen do vzdálenější minulosti, a že nebyla výstižně naplněna podstata vybraného přísloví. Podle názoru soudu žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí vysvětlil konkrétně a srozumitelně, z jakých důvodů k těmto výtkám dospěl, toto odůvodnění považuje soud za logické a přiléhavé. Nesdílí tak názor žalobkyně, že ze zadání nevyplývalo, že mělo jít o příběh z minulosti – zde soud především poukazuje na použití slova „předci“ a na smysl, jak je toto slovo obecně vnímáno. Ve spojení s pojmem

„přísluví“, tedy součástí lidové slovesnosti, má soud za to, že ze zadání vyplývalo dostatečně srozumitelně, kam by měl být příběh zasazen. Soud souhlasí s žalovaným i v tom, že podstatou tohoto přísloví je situace, kdy se člověk, který chystá past na někoho jiného, chytí sám, a to právě do této své léčky. Nejde tedy jen o to, že takový člověk utrpí nějakou (jakoukoli) škodu. Pokud jde o kritérium 1B (žalobkyně obdržela 2 body z 5), soud shledal odůvodnění napadeného rozhodnutí zcela přezkoumatelným. Hodnocením komunikační situace, slohového útvaru se žalovaný rozsáhle zabýval na str. 14, kde rozvedl hodnocení Centrem (str. 9). Soud se podrobně seznámil s prací žalobkyně a má za to, že hodnocení žalovaného je přiléhavé, bez vybočení z mezí daných přílohou sdělení ministerstva ze dne 20. 3. 2019.

11. K hodnocení kritérií 2A (0 bodů, navýšeno na 1 bod, a to z 5 bodů) a 2B (2 body, navýšeno na 3 body z 5) soud uvádí, že hodnotitel, Centrum i žalovaný postupovali v souladu s právními předpisy (viz bod 9 tohoto rozsudku), když práci hodnotili nejprve jako práci každého intaktního žáka (počet a druh chyb v pravopisu atd.) a poté zohlednili symptomy z doporučení. Žalobkyně se mýlí, pokud navrhuje opačný postup. Pokud bylo v práci žalobkyně zjištěno 14 hrubých chyb a 9 chyb v interpunkci (v odůvodnění jsou konkrétně vyjmenovány a žalobkyně v žalobě nerozporovala žádnou z nich konkrétně), nemohl hodnotitel zadat v části 2A žádný bod (srov. přílohu ke sdělení ministerstva ze dne 20. 3. 2019). Soud ze správního spisu zjistil, že doporučení (poř. č. 6.7) obsahuje 1) navýšení časového limitu o 25%, 2) kompenzační pomůcky, 3) toleranci diagnostikovaných symptomů, přičemž rozděluje symptomy do 3 rovin (foneticko-fonologická, lexikální, syntaktická) a následují „další specifické chyby“ a „další symptomatologie vyplývající z přidruženého zdravotního postižení“. Další specifické chyby tedy nejsou žádnou speciální kategorií, podle názoru soudu patří do projevů (symptomů). Žalovaný je sice uvedl zvlášť (srov. text na str. 13 rozhodnutí), avšak dospěl ke správnému, zákonnému výsledku hodnocení.
12. K hodnocení kritérií 3A a 3B (vždy po 2 bodech z 5, bez navyšování) soud uvádí, že žalovaný vytýkal žalobkyni nepromyšlenou výstavbu větných celků, převahu jednoduchých vět a jednoduchých souvětí, nevyváženou kompozici, nelogické členění textu do odstavců. K tomu je nutno podotknout, že odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahuje vedle shrnutí a vlastních konkrétních úvah žalovaného také obsah hodnocení hodnotitelem a Centrem. Soud zde poukazuje na výčet konkrétních nedostatků k části 3A a 3B na str. 9 odůvodnění (hodnocení Centrem) a má za to, že závěry žalovaného na něj logicky navazují. Není účelem odůvodnění, aby otrocky opakovalo na několika místech totéž, důležité je, aby obsah byl srozumitelný a jednotlivé části si odpovídaly. Soud považuje i tuto část odůvodnění za přezkoumatelnou.
13. Žádná z žalobních námitek nebyla shledána důvodnou, soud proto žalobu zamítl v souladu s § 78 odst. 7 s.ř.s.
14. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v řízení žádné náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 8. září 2020

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu